

SIVAs høringsinnspill til evaluering av satsing på behovsdrevet innovasjon og næringsutvikling i helsesektoren.

SIVA SF viser til brev fra Nærings- og handelsdepartementet (NHD) mottatt 22.06.2011 og vil gjerne få gi noen innspill.

SIVA vil konsentrere høringsinnspillet om evaluators konklusjon om at det er behov for større bruk av finansielle og innovasjonspolitiske virkemidler på tvers av virkemiddelaktørene for å oppnå vesentlig innovasjon i helsesektoren. SIVA tar utgangspunkt i våre erfaringer fra innovasjonsarbeid i dette høringsinnspillet.

Tilgjengelig infrastruktur for mer innovasjon og næringsutvikling

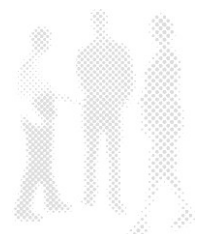
SIVA har siden 90-tallet etablert og utviklet forsknings- og kunnskapspark over hele landet i samspill med universiteter, høyskoler, fylkeskommuner, kommuner, næringsliv, banker og andre. Dette utgjør en landsdekkende infrastruktur for innovasjon, nyskaping og industriutvikling.

SIVAs innovasjonsaktiviteter tilrettelegger for utvikling av sterke nyskapingmiljøer over hele landet. De bidrar til å skape og utvikle samarbeidsarenaer og nettverk mellom privat næringsliv, FoU-miljøer og offentlig virksomhet, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Dette gjøres gjennom investeringer og eierskap i forsknings- og kunnskapspark, inkubatorer og næringshager, samt programvirksomhet.

I denne sammenheng er FoU-inkubatorprogrammet og SIVAs deleierskap i forsknings- og kunnskapspark som samarbeider med sykehusmiljøer i Norge for å fremme mer innovasjon spesielt aktuelt. Via NHD og KR D får SIVA årlige programmidler som formidles videre ut til 24 inkubatorer i forsknings- og kunnskapspark tilknyttet universiteter og høyskoler. Noen av forskningsparkene har også midler fra Forskningsrådets FORNY-program.

SIVAs FoU-inkubatorprogram er et bedriftsutviklingsprogram hvor gründere får profesjonell bistand og rimelige lokaler i et stimulerende utviklingsmiljø de 2–3 første årene etter etablering. Hensikten er å oppnå en effektiv seleksjon og etablering av nye norske vekstbedrifter med internasjonalt potensial. Forretningssidé og gründer blir vurdert og kvalitetssikret før opptak i inkubator. Inkubatoren bidrar med forretningsutvikling, opplæring, verktøy, støttefunksjoner og råd fra erfarne mentorer. Enkelte bidrar med investeringskapital og aktivt eierskap. Inkubator legger til rette for en god verdiutvikling av nye vekstbedrifter i oppstartsfasen, en fase hvor såkornfond og profesjonelle investorer er fraværende.

Inkubatorene arbeider nært sammen med TTOene om utvikling av lovende bedrifter som springer ut fra universitetenes og helseforetakenes forskning. I tillegg kan inkubatorene gi god støtte til å utvikle ideer som ikke nødvendigvis har utspring i forskning, men i behovsdrevet innovasjon. På denne måten utfyller TTOene og inkubatorene hverandre, samtidig som de utgjør ulike virkemidler i ulike faser av et forskningsresultats utvikling til et kommersielt produkt eller tjeneste. TTOene oppdager, evaluerer og verifiserer et potensielt kommersielt forskningsresultat, mens inkubatorene videreutvikler forskningsresultatet når det er etablert en oppstartsbedrift.

FoU-inkubatorprogrammet ble etablert i 2000 og kan vise til meget solide resultater:

- Ca. 85 % av inkubatorbedriftene overlever etter 3 år. Til sammenligning viser tall fra SSB at bare 30 % av det totale antallet bedrifter etablert i 2003 er aktive etter 5 år.
- 70-80 % av gründerne som har vært i inkubator sier at bedriften ikke ville utviklet seg like mye og hurtig uten inkubatoren. Mange sier at bedriften ikke ville vært til uten inkubatoren.
- Inkubatorbedrifter vokser raskere, har flere ansatte og kommer raskere ut på markedet i Norge og internasjonalt enn gjennomsnittet av nyetablerte bedrifter.
- Inkubasjonsprosessen og tilhørighet til inkubator gir bedrifter økt verdi og gjør dem mer attraktive for samarbeidspartnere og kapitalmiljøer slik at det er enklere å hente inn privat kapital.
- Nøkkeltall fra FoU-inkubatorene i 2009 viser at det til sammen var 491 bedrifter i inkubasjon med en samlet omsetning på 2,2 milliarder kr. Inkubatorbedriftene hadde skapt 1737 arbeidsplasser for de 26,5 mill statlige kronene inkubatorene mottok dette året. Det betyr at prislappen for staten per arbeidsplass var kun 15 000 kr.

Inkubatorer kan gi mer innovasjon og næringsutvikling i helsesektoren

SIVA vil i dette høringsinnspillet gjøre NHD og HOD oppmerksomme på det landsdekkende tilbudet av inkubatorer som har utstrakt erfaring med å utvikle nye vekstbedrifter. Flere av inkubatorene har etablert samarbeid med helseforetak og har utviklet flere meget interessante bedrifter. Vi nevner noen eksempler for å illustrere potensialet som ligger i å bruke inkubatorene mer aktivt også innen helsesektoren:

Leiv Eiriksson Nyskaping i Trondheim:

Dynamisk helse: En sykepleier har utviklet et web-basert undervisningsopplegg for ufaglærte innen pleie- og omsorgssektoren. Undervisningsopplegget testes nå ut i blant annet Oslo kommune.

Nyskapingsparken i Bergen:

iSentio: En lege fra Haukeland og to IKT-personer har utviklet en metode for å identifisere bakterier i blodprøver på en dramatisk raskere og mer presis metode enn dagens løsning. De selger over hele verden til sykehus og laboratorier og har åpnet USA-kontor i Silicon Valley.

Coventure i Grimstad (samarbeider med Sørlandet Sykehus HF):

Cardialarm: En sykepleier fikk ideen til produktet etter å ha jobbet på hjerteavdelinger både i Danmark og Norge. Han opplevde at det var ressurskrevende å følge opp pasienter etter hjerteundersøkelser. Det er risikoen for blødningskomplikasjoner etter undersøkelsen som gjør at pasientene sjekkes så ofte som 10-20 ganger over en lengre tidsperiode. Produktet består av en sensor som festes på armen til pasienten og overfører måledata trådløst til overvåkningsrommet. Ved å benytte standard wifi trådløs teknologi kan eksisterende trådløs infrastruktur på sykehusene benyttes. Løsningen er patentert i Norge og patentsøkt i USA.

MultiMedicus: Utvikler og leverer helseinformasjonsprodukter og systemer for pasienter, forsørgere og fagfolk. The Child Health Guide (CHG) er et multi-medierverktøy som er utformet til å imøtekomme enhver mors eller fars spørsmål når et barn er sykt.

UroLogical: Utvikler og selger utstyr for komplikasjonsfritt skifte av permanente urinkatetre. Har vunnet innovasjonspriser og stipend.

Campus Kjeller:

Samarbeidsavtale med Ahus for å utvikle ideer innen behovsdrivet innovasjon.

SIVA mener at det er et langt større potensial for helsesektoren – både spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten – i å dra nytte av inkubatorene for å få tilgang til profesjonell forretningsutviklingskompetanse, kopling til industri/bedrifter og kapital i Norge og utlandet.

SIVA vil spille inn et konkret forslag i det videre arbeidet ved å oppfordre til tettere samarbeid mellom Innomed og inkubatorene. Vi vil anbefale et slikt samarbeid slik at aktørene i enda større grad kan øke innovasjonen i helsesektoren ved å benytte tilgjengelig infrastruktur, ressurser og erfaringer.

Dersom det er spørsmål eller ønske om mer informasjon, vennligst ta kontakt med:

Silje Aspholm Hole, direktør for Strategi og samfunnskontakt SIVA SF.

